

СЕКЦІЯ 2
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ
ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Адамів Г. С.

канд. пед. наук, доцентка,
Комунальний заклад «Бродівський фаховий педагогічний коледж
імені Маркіяна Шашкевича»
Львівської обласної ради

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОГО СЕРЕДОВИЩА ПІД ЧАС
ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ**

Реалії сьогодення вимагають від професійної освіти готувати студентів до здійснення педагогічної діяльності в умовах НУШ. Однією з особливостей організації освітнього процесу у новій українській школі є створення інтегративних курсів для цілісного сприйняття навколишнього світу на основі здійснення компетентнісного підходу. Тому ступенева підготовка фахівців у педагогічних закладах повинна бути спрямована на формування у випускників готовності до професійної діяльності як інтегральної властивості особистості, вироблення їх індивідуального стилю. Особливе місце в цьому процесі відводиться практичній підготовці, яка здатна при вдалій змістовній організації виробничого середовища поєднати розвиток особистісних та професійних умінь майбутнього вчителя, тобто реалізувати взаємодію "зовнішніх" та "внутрішніх" факторів. Цей процес повинен бути безперервним та послідовним.

Під час практичного навчання студенти на основі отриманих знань формують професійні уміння та навички у процесі виконання виробних завдань, а також накопичують досвід самостійної роботи у педагогічній діяльності. Залежно від рівня сформованості позитивної мотивації випускників формується стиль індивідуальної професійної діяльності, основи професійної майстерності. Наявність лише професійних знань не гарантує організації освітнього процесу у закладах освіти на високому рівні, так само, як початок професійної діяльності без отриманих знань не реалізовує належну організацію педагогічної діяльності. Тому у підготовці майбутнього вчителя та вихователя проходить поєднання теоретичного та практичного аспектів, що спрямоване на формування інтегральної властивості особистості, яка включає особистісний та професійний аспекти.

Становлення майбутнього вчителя як професіонала ми розпочинаємо з формування особистісних властивостей студента (особистісна складова), серед яких можна визначити: розвиток позитивної мотивації до педагогічної діяльності та потреби її здійснювати; залучення до самовиховання та самоосвіти; прагнення розуміти дітей різного віку, їхні проблеми; виховання відповідальності, витримки, почуття обов'язку, терпіння.

Якщо проаналізувати становлення іншої складової інтегральної особливості студента - професійної, - то практичне навчання сприяє комплексному практичному застосуванню теоретичних знань для вирішення професійних завдань; адаптації до особливостей освітнього процесу, враховуючи позитивні сторони та переборення труднощів; формування педагогічних цінностей, морально-етичних і професійних якостей та готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Освітній процес НУШ вимагає наявності у вчителя дослідницьких умінь та навичок, тому визначені завдання спрямовані на розвиток критичного осмислення інформації, вміння працювати з літературою та використовувати отримані знання для вирішення проблемних педагогічних ситуацій.

Формування інтегральної властивості майбутнього педагога розпочинається з організації виробничого середовища під час проходження практики з позакласної виховної роботи, під час якої студенти отримують первинний професійний досвід. У майбутніх вчителів

розвивається позитивна мотивація професійної діяльності, розвиток умінь і навичок у реальних педагогічних ситуаціях, формується елементарне педагогічне мислення та педагогічні здібності.

Уже під час пробної практики студенти на основі взаєморозуміння, взаємоповаги та партнерства організують педагогічне спілкування; вчать створювати сприятливий психологічний клімат; ознайомлюються з новими освітніми технологіями та поглиблюють знання про відомі, оволодівають основними вміннями організації освітнього процесу.

Переддипломна практика надає випускнику можливість становлення активної життєвої позиції, формування вмінь і навичок в різних сферах педагогічної діяльності: навчальній, виховній, розвитку учня, роботі з батьками; забезпечення дотримання вимог шкільної гігієни та реалізації здоров'язбережувальної технології на основі змістовно продуманого виробничого середовища .

Вагоме значення у формуванні інтегральної властивості майбутнього вчителя відіграють правильно підібрані бази практики. У нашому містечку задіяні чотири ЗЗСО, три ЗДО, два позашкільних заклади. Практичні уроки та заняття у початковій школі та п'ятих класах допомагають отримати професійний досвід з удосконалення організації освітнього процесу за вимогами НУШ. ЗДО м. Броди реалізують основні положення STRIM освіти, що сприяє формуванню і особистісної, і професійної складової майбутнього вихователя.

Під час практичної підготовки ми вирішуємо наступні проблеми: окремі студенти на низькому рівні проявляють власну ініціативність в організації освітнього процесу, що часто пов'язано з відсутністю позитивних мотивів; інколи рівень підготовленості студентів з фахових методик потребує удосконалення, особливо у тих випадках, коли майбутні педагоги розв'язують виробничі завдання, часто така невідповідність є результатом низької навчальності практикантів; наявність недостатнього рівня самоорганізації у деякої частини студентів впливає на отримання високих навчальних результатів учнів.

Отже, основною метою організації виробничого середовища під час практичного навчання має стати формування у студентів інтегральної властивості, яка включає особистісну та професійну складову. З цією метою ми використовуємо наявні можливості кожного виду практики.

Список використаних джерел

1. Браславська О. В., Макаревич І. М. Сучасні підходи до створення організаційно-педагогічних умов педагогічної практики студентів ВНЗ. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. 2014. Ч. 1. С. 52–58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpudpu_2014_1_9.
2. Воронка М. І. Ділова гра як технологія активного навчання. Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки. Київ – Запоріжжя, 2004. Вип. 31. С. 277–281.
3. Горопаха Н. М., Поніманська Т. І. Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки «Дошкільна освіта». К. : Видавничий Дім «Слово», 2009. 280 с.
4. Євтух М. Б. Роль педагогічної практики у підготовці майбутнього вчителя. Scientific discoveries: projects, strategies and development: Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Vol. 2), October 25, T. 2. 61 2019. Edinburgh, UK: European Scientific Platform. С. 140–143. URL: http://lib.iitta.gov.ua/717595/1/24-63-PB-140-143_Тези_М.Б.%20Євтуха.pdf.
5. Кравець Л. М. Педагогічна практика як чинник професійного становлення майбутнього вчителя. Педагогічні науки. 2012. Вип. 55. С. 80–86. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pena_2012_55_16.
6. Уйсімбаєва Н. В. Вплив педагогічної практики на формування професійної компетентності майбутнього педагога / Н. В. Уйсімбаєва // Збірник наукових праць: Наукові записки кафедри педагогіки. Випуск ХХУІІІ Ч. 1. Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. 2012. С. 223-229.
7. Шульдик Г. О., Шульдик В. І. Педагогічна практика: навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. / Г. О Шульдик, В. І. Шульдик. К. : Науковий світ, 2000. 143 с.